

ก.ค.ศ.ปรับอัตรากำลังครูสังกัดสพฐ.ใหม่เปิดช่องขนาดรร.ที่มีนร.120คนขึ้นไปให้มีรอง.ผอ.ได้ 1 คน

นำเสนอเมื่อ : 30 พ.ย. 2563

เมื่อวันที่ 30 พ.ย.2563 รศ.ดร.ประวิต เอราวรรณ์

เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา(ก.ค.ศ.)เปิดเผยถึงการปรับปรุงหลักเกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.)ว่า

หลังจากที่ก.ค.ศ.มีมติอนุมัติการปรับปรุงหลักเกณฑ์ฯครั้งที่ผ่านมา ซึ่งมีรายละเอียดค่อนข้างมาก

ซึ่งจะเห็นว่ในการปรับปรุงหลักเกณฑ์อัตราฯครั้งนี้มีเหตุผลสำคัญอยู่หลายประการ

โดยเรื่องแรกคือเกณฑ์เดิมใช้มาตั้งแต่ปี 2545 ซึ่งรวม18 ปีแล้ว

ไม่สอดคล้องกับบริบทของการจัดการศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันเพราะมีประเด็นเรื่องอัตราการเกิดลดลง

โครงสร้างประชากรเปลี่ยนไป จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กก็เปลี่ยนไปจำนวนมาก

ขณะเดียวกันในสัดส่วนที่ใช้มติดำเนินการระหว่างสัดส่วนของครู

กับจำนวนนักเรียนทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำขึ้นมากกับโรงเรียนขนาดเล็ก

เพราะฉะนั้นจึงต้องมาปรับเกณฑ์อัตราฯกำลังใหม่

เพื่อแก้ปัญหาและตอบโจทย์ในการแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เลขาธิการ ก.ค.ศ.กล่าวต่อไปว่า สำหรับเกณฑ์ใหม่ปี 2564

ที่จะประกาศใช้จะเป็นเกณฑ์ที่มีการวิเคราะห์โดยใช้ทั้งมิติเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในการวิเคราะห์

ซึ่งมิติในเชิงปริมาณจะเปลี่ยนจากการเอาหน่วยการวิเคราะห์ของจำนวนครูต่อจำนวนนักเรียนมาเป็นหน่วยการวิเคราะห์

โดยเอาโรงเรียนเป็นตัวตั้ง โดยจะกำหนดขนาดโรงเรียนตามลำดับว่าจะมีครูอยู่เท่าไร

เพื่อให้ตอบโจทย์เรื่องคุณภาพการศึกษาและจะใช้ภาระงานของครูมาเป็นตัวคำนวณชั่วโมงสอน

ชั่วโมงเรียนรวมกันและกำหนดให้มีอัตราฯกำลังสายสนับสนุนเข้ามา

เพื่อให้โรงเรียนบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ส่วนมิติในเชิงคุณภาพนั้น

เราต้องการที่จะลงลึกไปที่ปัญหาเรื่องคุณภาพการศึกษาที่เรายังมีจุดอ่อนสำคัญอยู่ก็คือเรื่องทักษะการอ่าน การเขียน

การคิดวิเคราะห์ ของเด็กซึ่งตรงนี้จะเป็พื้นฐานสำคัญมากของโรงเรียนระดับประถมศึกษา

ที่จะส่งเด็กขึ้นไปในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้จะมีการลดงานธุรการของครูลง

โดยมีสายสนับสนุนเขาไปทำงานและเชื่อมโยงกับแผนการสรรหาที่จะมีการพัฒนาครูในอนาคต

เหตุผลการจัดทำ (ร่าง) เกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เกณฑ์เดิม (ปี 2545)

1. เกณฑ์เดิมใช้มาเป็นเวลานานกว่า 18 ปี ไม่สอดคล้องกับบริบทการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
2. อัตรากារเกิดลดลง เด็กวัยเรียนลดลง โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนเพิ่มขึ้น มีอัตรากำลังไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ
3. การคำนวณจะใช้เพียงมิติเชิงการบริหาร (ครูต่อเด็ก) ซึ่งมีผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
4. เกณฑ์เดิมไม่สามารถตอบสนองภารกิจด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เกณฑ์ใหม่ (ปี 2564)

มิติเชิงปริมาณ	มิติเชิงคุณภาพ
1. โรงเรียนขนาดเล็กมีครูอย่างน้อย 4 คน - ประถมศึกษา - ภาษาไทย - คณิตศาสตร์ - ปฐมวัย หรือ ภาษาอังกฤษ	1. ตอบโจทย์นโยบายการศึกษา ยกกำลังสอง
2. ใช้ Work Load (ชม.สอน และ ชม.เรียน) เป็นปัจจัยการกำหนดอัตรากำลัง	2. เด็กมีทักษะในการอ่าน เขียน (Literacy) และการคิดวิเคราะห์ (Numeracy)
3. มีอัตรากำลังบุคลากรสายสนับสนุนการศึกษาที่เหมาะสม	3. ลดงานธุรการของครู / คินครูสู่ห้องเรียน
4. แผนพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก (ปี 2563 – 2565)	4. เชื่อมโยงไปสู่การวางแผนผลิต สรรหา และพัฒนาครูในอนาคต และศูนย์ HECE
	5. โรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนสูงขึ้น
	6. ลดความเหลื่อมล้ำ

การกำหนดอัตรากำลังในสถานศึกษา

นักเรียน (คน)	ตำแหน่ง (อัตรา)	ผอ. รร.	รอง ผอ. รร.	ครู		สายสนับสนุน
				ระดับประถม	ระดับมัธยม	
1 - 40	-	-	-	1 - 4	จำนวน *	พนักงานราชการ / อัตราจ้าง 1 อัตรา
41 - 80	1	-	-	6	จำนวน	
81 - 119	1	-	-	8	จำนวน	
120 - 359	1	1 **	-	จำนวน		
360 - 719	1	1	1	จำนวน		บคส. 1 อัตรา
720 - 1,079	1	1	2	จำนวน		บคส. 2 อัตรา
1,080 - 1,679	1	1	3	จำนวน		บคส. 3 อัตรา
1,680 ขึ้นไป	1	1	4	จำนวน		บคส. 4 อัตรา

1. โรงเรียนในพื้นที่ชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ ตามที่ สพฐ. กำหนด ให้กำหนดอัตรา ผอ.รร. = 1 อัตรา
2. * สูตรคำนวณอัตรากำลัง = จำนวนห้องเรียนแต่ละระดับชั้น X ชม. เรียนตามหลักสูตรต่อสัปดาห์
ชม. สอนของครูหนึ่งคนต่อสัปดาห์ (20 ชม.)
3. ** ตำแหน่ง รอง ผอ.รร. ในโรงเรียน 120-359 คน ให้กำหนดจากตำแหน่งครูในโรงเรียนนั้นๆ จำนวน 1 อัตรา
4. บคส. = บุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค. (2)

ขอบคุณภาพประกอบจาก ศธ.360 องศา

“การปรับเปลี่ยนครั้งนี้เรากำลังถึงโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องการให้มีคุณภาพการเรียนการสอนสูงมากขึ้นและนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ซึ่งเกณฑ์ใหม่ที่ปรับนี้จะเห็นว่าโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 40 คน จะมีครูชั้นต่ำ 4 คน ไม่รวมโรงเรียนกลุ่มที่เป็นสแตนดะโalone ที่อยู่ห่างไกลไม่สามารถควบรวมกับโรงเรียนอื่นได้ และเขาสามารถดำเนินการด้วยตัวของเขาเองได้ ขณะเดียวกันโรงเรียนที่มีจำนวนเด็กตั้งแต่ 41 คนขึ้นไปถึง 81 คน การคิดคำนวณใหม่ตามสูตรนี้จะมีครู 6 คน และมีครูครบชั้น ดังนั้นโรงเรียนที่มีนักเรียน 40 คนขึ้นไปครูจะต้องครบชั้น โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 81 คนขึ้นไปต้องมีครู 8 คน

ทั้งนี้ในการกำหนดและการคำนวณตามเกณฑ์อัตรากำลังใหม่นี้ จะให้ความสำคัญกับรองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีนักเรียน 120 คนขึ้นไป จะมีรองผู้อำนวยการได้ 1 คนแต่จะต้องมีภาระงานสอนด้วย ไม่เข้ามาบริหารงานโรงเรียนอย่างเดียว”รศ.ดร.ประวิต กลาวและว่า

ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์รอบนี้จะเห็นว่ากำหนดตามขนาดของโรงเรียนเพื่อให้การเกลี้ยครูได้ดีขึ้น จะเห็นว่าโรงเรียนจะได้รับสัดส่วนในการสนับสนุนในรูปแบบต่างๆตั้งแต่โรงเรียนขนาดเล็กจนถึงโรงเรียนขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป

ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังใหม่นี้จะนำไปสู่การเกลี้ยอัตรากำลังจากโรงเรียนขนาดใหญ่ไปสู่โรงเรียนขนาดเล็ก จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยบรรจุเขาไปใหม่เมื่อมีตำแหน่งว่าง

เกลี้ยโดยการย้ายซึ่งในการย้ายจะต้องพิจารณาตามวิชาที่โรงเรียนขาด

ดังนั้นการเกลี้ยอัตรากำลังเป็นเรื่องที่เราให้ความสำคัญ

ครูครบชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กขณะเดียวกันครูก็จะครบรายวิชาด้วยเพราะในการกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังครั้งนี้จะลงในมิติของคุณภาพแต่ละโรงเรียนจะมีครูในวิชาเอกทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาให้แยกจากกันชัดเจน และการบรรจุข้าราชการครูและการย้ายต่อไปจะต้องคำนึงถึงวิชาเอกที่โรงเรียนขาดจริงๆ

จะไม่เจอปรากฏการณ์ที่ครูวิชาเอกเดียวกันจะอยู่ในโรงเรียนจำนวนมาก โดยไม่มีกระจายวิชาเอก

เกณฑ์อัตรากำลังนี้จะมีการวางแผนอัตรากำลังความต้องการครูในศึกษาธิการใน 10 ปีข้างหน้า ซึ่งจะไปสู่การวางแผนการผลิตครูของสถาบันวิจัยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่ผลิตครูจนลดความต้องการขณะเดียวกันก็จะเน้นในมิติในเชิงคุณภาพมากขึ้น ซึ่งขณะนั้นก.ศ.ศ.ได้ประสานกับสถาบันฝ่ายผลิตแล้วทางคณบดีคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์เพื่อมาทำแผนการผลิตรวมกันแล้ว

ขอบคุณที่มาเนื้อหาข่าวและอ่านเพิ่มเติมได้จาก [FOCUSNEWS วันที่ 30 พฤศจิกายน 2563](#)

ติดตามข่าวการศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ www.focusnews.in.th